

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRĂREA nr. 780 din 11.11.2020

Dosar nr: 366/2019

Petiția nr: 3208/11.06.2019

Petenta:

**Reclamați: Ministerul Educației Naționale - Direcția Generala de învățământ Secundar
Inspectoratul Școlar Județean Maramureș**

Obiect: discriminare prin refuzul dreptului de a profesa în România deoarece afectuat studiilor în străinătate

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentului

1.

Numele și domiciliul reclamatului

2. Ministerul Educației Naționale, cu sediul în București, Strada General H. M. Berthelot 28-30, sector 1

3. Inspectoratul Școlar Județean Maramureș, cu sediul în Baia Mare, str. Petofi Sandor, nr. 14, jud. Maramureș

II. Obiect și descrierea presupusei fapte de discriminare

4. Petenta, absolventă a unui liceu pedagogic din Ucraina, având studiile echivalate prin examene de diferență, reclamă faptul că, începând cu anul 2016, nu a fost admisă să lucreze în județul Maramureș din cauză că a efectuat studiile în străinătate.

III. Citarea părților

5. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare.

6. Părțile au fost citate pentru data de 01.08.2019 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

7. Prin petiția înregistrată la CNCD cu nr. 3208/11.06.2019, petenta, absolventă a liceului pedagogic Ciortkiv din Ucraina, promoția 1996, având studiile echivalate prin examene de

diferență, reclamă faptul că, începând cu anul 2016, nu a fost admisă să lucreze în județul Maramureș din cauza că a efectuat studiile în străinătate, deși a obținut la concursul de titularizare note peste 7.

8. Petenta susține și faptul că este victimizată pentru că s-a adresat organelor competente pentru nedreptatea suferită.

9. Petenta arată că în anul 2016 a obținut nota 9,21 la examenul de titularizare dar, deși a solicitat în ședința publică titularizarea pe postul de învățătoare la Liceul Tehnologic Poienile de sub Munte, nu a fost repartizată pe acest post, acesta fiind dat pentru continuitate altei învățătoare care obținuse nota 7 la examenul de titularizare, petenta fiind angajată pe perioada determinată pe postul de învățator suplینitor la Liceul Tehnologic Ruscova.

10. În anul 2017-2018, petenta a fost angajată pe perioada determinată pe postul de învățător suplینitor la Liceul Tehnologic Ruscova, fără concurs, considerându-se că nota obținută la examenul din 2016 este suficientă pentru a-i da dreptul să lucreze ca și continuitate.

11. Pentru anul școlar 2018-2019 petenta a depus în termenul legal cererea de continuitate conform Metodologiei ocupării posturilor din învățământ, a fost invitată să participe alături de alte cadre didactice aflate în aceeași situație, la ședința publică din data de 21.08.2018 și, cu toate că detineau dreptul legal de predare și la clase cu predare în limba română, li s-a comunicat că trebuie să susțină din nou proba orală de cunoaștere a limbii române.

În fiecare an, dna inspector , reprezentanta ISJ Maramureș, discriminează absolvenții de școli pedagogice de altă naționalitate, adresându-li-se astfel: „Fetelor, terminați-vă studiile că nu aveți niciun drept de a preda cu studiile pe care le aveți și pentru catedra pentru care optați, s-a schimbat metodologia. N-am ce să vă fac, s-a schimbat metodologia și nu vă primește aplicația.”

12. Prin adresa nr.4331/25.07.2019, petenta depune un punct de vedere în care arată că, urmare a memoriului depus la Ministerul Educației, cele 3 colegii menționate în Memoriu au fost destituite din statutul de cadre titulare iar pe lista posturilor titularizabile prezentată de ISJ Maramureș, pe care cele 3 fuseseră « des- titularizate » apareau pozițiile ocupate tot de aceleași persoane. Cu alte cuvinte, la reclamația petentei că ele au fost titularizate având exact aceeași pregătire ca și petenta, dar nota mai mică, s-a făcut un simulacru de anulare a titularizării lor, ca să pară că li s-a aplicat același regim ca și petentei, dar, de fapt, au fost păstrate pe aceleași posturi ca titulare. Se specifică doar că s-a aplicat la ele « modificarea duratei Contractului individual de muncă din durata determinată de 1 an în Contract individual de muncă pe perioada /durata de viabilitate a postului/catedrei ». (V. Data ocupării/repartizării publicată pe site-ul ISJ MM din 23.04.2019).

În continuare, ISJ Maramureș aplică aceeași politică discriminatorie față de petenta, aceasta având în acest an școlar doar o activitate limitată de suplینitor până la data de 30.04.2019, când titularul postului pe care a lucrat câteva luni s-a întors la post, în rest fiind pusă în șomaj.

Susținerile reclamatilor

13. Prin punctul de vedere depus cu adresa nr.4233/22.07.2019, reclamatul Ministerul Educației Naționale subliniază următoarele aspecte: în învățământul preuniversitar din România posturile didactice/catedrele vacante / rezervate se ocupă prin concurs, conform prevederilor Legii educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare, art. 89 alin. (1): „În învățământul preuniversitar de stat, posturile didactice/catedrele vacante și rezervate se ocupă prin concurs național organizat de inspectoratul școlar, conform unei

metodologii-cadru elaborate de Ministerul Educației Naționale, cu consultarea partenerilor de dialog social, aprobate prin ordin al ministrului educației naționale și publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la data de 15 noiembrie a fiecărui an. ”.

Potrivit prevederilor art. 90 alin. (1) din Legea educației naționale: „Concursurile pentru ocuparea posturilor didactice au caracter deschis. La concurs se poate prezenta orice persoană care îndeplinește condițiile prevăzute de legislația în vigoare. ”

14. Conform prevederilor art. 248 din Legea educației naționale menționate anterior:

„(1) Pentru ocuparea funcțiilor didactice prevăzute la art. 247 este necesară efectuarea unui stagiu practic cu durata de un an școlar, realizat într-o unitate de învățământ, în funcția didactică corespunzătoare studiilor, de regulă sub îndrumarea unui profesor mentor, și trebuie îndeplinite următoarele condiții minime de studii: a) pentru ocuparea funcțiilor didactice de educator-puericultor, educator/educatoare, învățător/învățătoare - absolvirea cu diplomă a liceului pedagogic sau a unei școli echivalente, cu specializarea corespunzătoare fiecărei funcții didactice; [...]”

Pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii educației naționale nr.1 / 2011, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Educației Naționale, cu consultarea partenerilor de dialog social, elaborează anual Metodologiile privind mobilitatea personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar precum și a Centralizatorul privind disciplinele de învățământ, domeniile și specializările, probele de concurs valabile pentru încadrarea personalului didactic din învățământul preuniversitar, precum și disciplinele pentru examenul național de definitivare în învățământ.

15. Potrivit prevederilor art. 104 alin. (2) din Metodologia-cadru privind mobilitatea personalului didactic din învățământul preuniversitar pentru anul școlar 2016-2017, aprobată prin aprobată prin O.M.E.N. nr. 5559/2015, modificată și completată:

„(2) Specializările absolvenților învățământului superior, postliceal sau liceal pedagogic care se înscriu la etapele de transferare pentru restrângere de activitate, de pretransfer consimțit între unitățile de învățământ preuniversitar, de pretransfer prin schimb de posturi/catedre prin consimțământ scris, de detașare în interesul învățământului, de detașare la cerere sau de repartizare în baza prevederilor art. 253 din Legea nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare, la concursurile de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar de stat sau particular trebuie să se regăsească în Centralizator. ”

În conformitate cu prevederile Centralizatorului privind disciplinele de învățământ, domeniile și specializările, probele de concurs valabile pentru încadrarea personalului didactic din învățământul preuniversitar, precum și disciplinele pentru examenul național de definitivare în învățământ 2016, aprobat prin OMECȘ nr. 5792/16.11.2015 (pag. 7, Anexa nr. 1), posturile didactice de învățător/institutor pentru învățământul primar/profesor pentru învățământul primar (în limba română) pot fi ocupate de absolvenți ai programului de studii liceale pedagogice având înscrisă pe diplomă specializarea / una din specializări „învățător”, iar disciplina de concurs este „Limba și literatura română, elemente de pedagogie școlară și elemente de didactică generală aplicate disciplinelor din învățământul primar.

De asemenea, în același Centralizator se precizează: „Pentru ocuparea posturilor didactice vacante/rezervate de învățător/institutor pentru învățământul primar/profesor pentru învățământul primar din unitățile de învățământ sau la clase cu predare în limbile minorităților naționale, candidații susțin proba scrisă cu subiecte mixte, în pondere egală, din programele specifice pentru concurs de limba și literatura română și universal pentru copii și metodică

predării limbii și literaturii române pentru minorități în învățământul primar și de limba și literatura maternă și metodică predării limbii și literaturii materne în învățământul primar, aprobate prin ordinul ministrului educației și cercetării științifice nr. 5575/2015 și ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5620/2010.”

16. Având în vedere faptul că doamna a absolvit Liceul Pedagogic Ciortkov din Ucraina, specializarea învățător, promoția 1996, pentru accesul pe piața muncii din România a avut nevoie de echivalarea studiilor de către Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Studiilor.

Prin eliberarea Atestatului de echivalare a studiilor absolvite la Liceul Pedagogic Ciortkov din Ucraina, petentei i s-a acordat dreptul de a continua studiile sau accesul pe piața forței de muncă din România în condițiile legii. Astfel, i s-a recunoscut specializarea de învățător dobândită în Ucraina și implicit dreptul de a ocupa un post didactic de învățător în condițiile prevăzute de legislația din România. Doamna a participat la concursurile naționale de ocupare a posturilor didactice / catedrelor vacante / rezervate din învățământul preuniversitar la disciplina „Limba și literatura română, metodică predării limbii și literaturii române, limba și literatura ucraineană maternă și metodică predării limbii și literaturii ucrainene materne; institutori/învățători” și a obținut următoarele rezultate:

- Sesiunea 2012 - media de repartizare 7,41 (nota 10 la inspecția specială la clasă și nota 6,55 la proba scrisă);
- Sesiunea 2016 - media de repartizare 9,21 (nota 10 la inspecția specială la clasă și nota 8,95 la proba scrisă).

Prin raportare la prevederile Centralizatorului menționat anterior, prevederi care au existat și sunt menținute și în prezent, doamna ., susținând proba scrisă și inspecția specială la clasă la disciplina „Limba și literatura română, metodică predării limbii și literaturii române, limba și literatura ucraineană maternă și metodică predării limbii și literaturii ucrainene materne; institutori/învățători” în sesiunea 2016 la care a obținut media 9,21 putea fi repartizată pe perioadă nedeterminată (titularizată) numai pe posturi de învățător/institutor pentru învățământul primar/profesor pentru învățământul primar (în limba ucraineană).

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 254 alin. (81) din Legea educației naționale: „(81) Candidatul care solicită angajarea cu contract individual de muncă pe un post didactic/o catedră cu predare în altă limbă decât cea în care și-a făcut studiile superioare susține, în fața unei comisii de specialitate, un test de cunoaștere a limbii în care urmează să facă predarea.” Pentru a putea fi repartizată pe perioadă nedeterminată (titularizată) pe un post de învățător/institutor pentru învățământul primar/profesor pentru învățământul primar (în limba română), conform Centralizatorului, doamna trebuia să susțină inspecția specială la clasă și proba scrisă la disciplina „Limba și literatura română, elemente de pedagogie școlară și elemente de didactică generală aplicate disciplinelor din învățământul primar” și o probă eliminatorie de cunoaștere a limbii române.

Având în vedere prevederile art. 254 alin. (9) din Legea educației naționale:

„(9) în învățământul preuniversitar de stat inspectoratele școlare organizează concursul pentru ocuparea posturilor didactice și catedrelor, prevăzut la alin. 8 lit. a), conform statutului acestor posturi didactice și catedre, stabilit în condițiile alin. (5).

(92) Subiectele pentru proba scrisă la concursul național organizat de inspectoratele școlare se stabilesc de Ministerul Educației Naționale. Subiectele pentru concursurile organizate de unitățile de învățământ particulare se stabilesc de către acestea, pe baza programelor

specifice aprobate de Ministerul Educației Naționale. (...)

(11) în învățământul preuniversitar de stat, validarea concursului pentru ocuparea posturilor/catedrelor didactice se face de către consiliul de administrație al inspectoratului școlar. Angajarea pe post a personalului didactic cu contract individual de muncă se face de directorul unității de învățământ, pe baza deciziei de repartizare semnate de inspectorul școlar general. ”

17. Ministerul Educației Naționale asigură doar coordonarea metodologică a concursurilor de ocupare a posturilor didactice din învățământul preuniversitar de stat și particular, iar responsabilitatea organizării, desfășurării și validării concursurilor de ocupare a posturilor didactice / catedrelor vacante / rezervate din învățământul preuniversitar și a repartizării pe posturi a candidaților aparține comisiilor județene de mobilitate constituite la nivelul inspectoratelor școlare județene / al municipiului București și inspectorului școlar general.

În urma unor memorii ale doamnei înregistrate la Ministerul Educației Naționale, a analizării informațiilor și documentelor transmise de Inspectoratul Școlar Județean Maramureș, s-a constatat deficiențe în aplicarea prevederilor legale în repartizarea pe perioadă nedeterminată, în baza prevederilor art. 253 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, a trei cadre didactice care au susținut concursurile naționale în aceleași condiții, și s-a solicitat ca la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Maramureș să se întreprindă măsuri pentru respectarea tuturor prevederilor legale.

În urma acestui demers, prin adresa nr. 7159/23.11.2018, Inspectoratul Școlar Județean Maramureș a comunicat Ministerului Educației Naționale faptul că a decis revocarea deciziilor de repartizare pe perioadă nedeterminată a celor trei cadre didactice.

18. În concluzie, metodologiile-cadru privind mobilitatea personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar elaborate de Ministerul Educației Naționale respectă prevederile Legii educației naționale nr. 1/ 2011, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește condițiile de studii și probele de concurs pentru ocuparea posturilor didactice / catedrelor vacante / rezervate de candidații participanți la concursurile naționale. Mai mult, atât Legea educației naționale nr. 1/2011 cât și actele normative subsecvente acesteia, nu conțin prevederi discriminatorii în ceea ce privește dreptul cetățenilor români sau străini care au absolvit studiile în străinătate, echivalate de Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Studiilor, să participe la concursul național de ocupare a posturilor didactice / catedrelor didactice vacante / rezervate din unitățile de învățământ preuniversitar în aceleași condiții cu candidații care au absolvit studiile în România.

19. Astfel, doamna are dreptul să susțină probele de concurs (inspecția specială la clasă și proba scrisă) la disciplina Limba și literatura română, elemente de pedagogie școlară și elemente de didactică generală aplicate disciplinelor din învățământul primar, la fel ca oricare candidat care a absolvit studiile în România și, în baza rezultatelor obținute, putea fi repartizată pe perioadă nedeterminată pe post de învățător de la orice unitate de învățământ cu predare în limba română.

V. Motivele de fapt și de drept

20. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum

și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Astfel se poate considera discriminare:

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept

21. Colegiul director reține că, în speta, este reclamat faptul că petenta, absolventă a liceului pedagogic Ciortkiv din Ucraina, promoția 1996, având studiile echivalate prin examene de diferență, reclamă faptul că, începând cu anul 2016, nu a fost admisă să lucreze în județul Maramureș din cauza că a efectuat studiile în străinătate, deși a obținut la concursul de titularizare note peste 7.

22. Din analiza documentației dosarului, rezulta că doamna a absolvit Liceul Pedagogic Ciortkov din Ucraina, specializarea învățător, promoția 1996 și că, pentru accesul pe piața muncii din România a avut nevoie de echivalarea studiilor de către Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Studiilor. Prin eliberarea Atestatului de echivalare a studiilor absolvite la Liceul Pedagogic Ciortkov din Ucraina, petentei i s-a acordat dreptul de a continua studiile sau accesul pe piața forței de muncă din România în condițiile legii. Astfel, i s-a recunoscut specializarea de învățător dobândită în Ucraina și implicit dreptul de a ocupa un post didactic de învățător în condițiile prevăzute de legislația din România. Pentru a putea fi repartizată pe perioadă nedeterminată (titularizată) pe un post de învățător/institutor pentru învățământul primar/profesor pentru învățământul primar (în limba română), conform Centralizatorului, doamna trebuia să susțină inspecția specială la clasă și proba scrisă la disciplina „Limba și literatura română, elemente de pedagogie școlară și elemente de didactică generală aplicate disciplinelor din învățământul primar” și o probă eliminatorie de cunoaștere a limbii române.

23. Doamna are dreptul să susțină probele de concurs (inspecția specială la clasă și proba scrisă) la disciplina Limba și literatura română, elemente de pedagogie școlară și elemente de didactică generală aplicate disciplinelor din învățământul primar, la fel ca oricare candidat care a absolvit studiile în România și, în baza rezultatelor obținute, poate fi repartizată pe perioadă nedeterminată pe post de învățător de la orice unitate de învățământ cu predare în limba română. Colegiul director va constata că nu sunt înlăturate elementele constitutive ale faptei de discriminare, întrucât accesul petentei la un post de învățător la orice unitate de învățământ cu predare în limba română nu a fost obstructat din cauza efectuării studiilor în străinătate, petenta putând dobândi această calitate ulterior parcurgerii etapelor prevăzute de legislația în vigoare. Astfel, nu există legătura de cauzalitate între criteriu și presupusa faptă de discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se intrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare (lipsă legatură de cauzalitate între criteriu și faptă).
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților:
 - a).
 - b). Ministerul Educației Naționale, cu sediul în București, Strada General H. M. Berthelot 28-30, sector 1
 - c). Inspectoratul Școlar Județean Maramureș, cu sediul în Baia Mare, str. Petofi Sandor, nr. 14, jud. Maramures.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 11.11.2020 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ADRIAN – Membru, HORIA GRAMA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MARIA MOȚA – Membru, OLTEANU CĂTĂLINA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD

Data redactării: 27.11.2020

Redactată și motivată: M.M. și M.M

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.